

Egyesületi ügyek

Az OMBKE Választmány 2017. március 22-ei ülése

A Tatabányán, a Komárom Megyei Önkormányzat Szolgáltató és Ellátó Kft. tanácstermében tartott ülést *dr. Nagy Lajos* elnök nyitotta meg, és megállapította a határozatképességét.

Napirend előtt az ülés megemlékezett a közelmúltban elhunyt *Csömöz Ferenc* okl. kohómérnök, *dr. Szőke László* okl. kohómérnök és *dr. Sziklavári János* okl. kohómérnök tiszteleti tagokról, valamint *dr. Schultz György* okl. bányagépészmérnökről.

Ugyancsak megemlékeztek a március 15-e alkalmával kitüntetett tagtársainkról: *Juhász András* (Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat), *Bérces Tamás* és *Gál Csaba* (Prometheus-díj), *Végh Viktor* (Miniszteri Elismerő Oklevél).

Az 1. napirendi pontban *dr. Nagy Lajos* adott tájékoztatást az előző időszak eseményeiről. Fontosabbak:

– Az év elején *Andrej Kiska* szlovák köztársasági elnök fogadta a szlovák, valamint a V4 országok bányász hagyományörző egyesületeinek vezetőit. Az OMBKE-t *dr. Nagy Lajos* és *dr. Gagyi Pálffy András* képviselte.

– *Dr. Nagy Lajos* *dr. Szűcs Péterrel*, a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Karának dékánjával együtt januárban a Kassai Egyetemen egyeztették a V4 országok bányász hagyományörző szervezetei a bányászati emlékhelyek fejlesztésére vonatkozó EU pályázaton való, a miskolci, kassai, krakkói és osztravai egyetemekkel is közös részvétel lehetőségeit. A pályázatot a lengyel fél adná be, az OMBKE közreműködő lenne.

– A Miskolci Egyetemen *dr. Nagy Lajos* és az Egyetemi Osztály vezetői találkoztak a selmeczi hagyományokkal foglalkozó fiatalokat összefogó csoportokkal, és az OMBKE-val való szorosabb együttműködés kérdését vitatták meg. *Dr. Nagy Lajos* a következő feladatokat emelte ki:

- A diákok szeretnék az iparból érkező szakemberektől minél több szakmai előadást hallgatni, melyhez az OMBKE segítségét kéri.
- Az OMBKE a HÖK-ön keresztül két, általuk delegált tagot hívjon meg a választmány üléseire.
- A gépészek is érdeklődnek a szakmai és hagyományörző rendezvények iránt, ezért az Egyetemi Osztály törekedjen a gépészek bevonására is.

A 2. napirendi pontban *dr. Gagyi Pálffy András* ügyvezető igazgató adott tájékoztatást az OMBKE 2016. évi gazdálkodásáról, melynek írásos anyagát a választmány tagjai megkapták. Az előadó kiemelte, hogy az évet 222 E Ft pozitív eredménnyel zártuk, ezzel eleget tettünk a közhasznú egyesületekkel szemben támasztott gazdálkodási feltételeknek.

2016 során az egyesület taglétszáma az elhalálozások és az egyéni tagdíj tartós be nem fizetések miatt 10%-kal csökkent. Az egyéni tagdíjakkal az elmaradás a tervezetthez képest 365 E Ft volt. A jogi tagdíjakból és adományokból származó bevétel a tervezettnél megfelelően alakult.

A BKL megjelenését alapvetően biztosította a *dr. Sándor József* tagtársunk által vezetett FÉMALK Zrt. 4800 E Ft-os és a MOL Nyrt. 2500 E Ft-os támogatása.

A rendezvények összességében eredményesek voltak, ami elsősorban az Országos Bányászati Konferenciára kapott támogatásoknak (MOL Nyrt., MBFH, MBSZ) tudható be.

A pályázatok közül megemlítendő a V4 országokkal közösen benyújtott, az emlékhelyekkel kapcsolatos EU pályázatra folyósított 2175 E Ft, a projekt azonban szakmai sikere mellett az előírt önrész befizetése után veszteséges lett. Mivel a civil szervezetek részére évente kiírt pályázatokban közvetlenül nem vehettünk részt, ezért a Bányászati Hagyományörző Alapítvánnyal együttműködve nyertünk pályázatot, ami biztosította a selmeczi szalamander ünnepségen nagy sikert aratott Olajbányász Fúvós Zenekar részvételét. Ugyancsak közvetett úton nyerünk pályázatot az Oroszlányi Helyi Szervezet hagyományörző tevékenységére.

A szakosztályokra bontott gazdasági eredményeknél az Öntészeti és a Kőolaj Szakosztály ipari támogatottsága pozitív eredményt mutatott, míg a Vaskohászati Szakosztálynál a DUNAFERR Zrt. szervezési körülményei negatívan érintették a költségvetést. A Bányászati Szakosztályra jutó bevételek és kiadások az új támogatók megkeresésével és a helyi szervezetek takarékos költségeivel második éve egyensúlyban vannak.

Hozzászólások:

Szombatfalvy Rudolf: Az Ellenőrző Bizottság a gazdálkodással kapcsolatos végleges véleményét az éves mérleg és közhasznúsági jelentés megismerése után alakítja ki. Felhívta a figyelmet a jelentős létszámfogyásra, mely részben abból adódik, hogy az egyetemet elvégzett fiatalok az egyesület számára elvesznek. A rendezvények fontosak lennének az eredményes gazdálkodás szempontjából, de nem optimista abban, hogy a jövőben sikerül az egyesület keretében visszatérni a korábban kiszervezett rendezvényeket.

Dr. Nagy Lajos: A sikeres pályázati lehetőségek érdekében meg kell kísérelni, hogy az egyesületnek legyen egy olyan saját alapítványa, mely kielégíti a pályázati feltételeket.

Dr. Havasi István: Az Egyetemi Osztály várja az iparból az esetenkénti szakmai előadókat.

Bocz András: A DUNAFERR Zrt.-ben történő átszervezések nehéz helyzetbe hozták a helyi szervezetet, de megkísérlik az új tulajdonossal is felvenni a kapcsolatot.

Katók Károly: Köszönte a tag- és tagdíj-nyilvántartásról rendszeresen küldött információkat. Javasolta összehívni a pártoló cégek vezetőit (ezzel *dr. Nagy Lajos* is egyetértett).

V28/2017.03.22. sz. határozat: A választmány a 2016. évi gazdálkodásról készített tájékoztatást tudomásul veszi.

V29/2017.03.22. sz. határozat: Az OMBKE a sikeres pályázati lehetőségek érdekében vizsgálja meg egy közhasznú alapítvány létesítésének lehetőségeit és feltételeit.

V30/2017.03.22. sz. határozat: Az OMBKE szervezzen meg a közeljövőben egy támogatói összeívetelt.

3. napirendi pont: *Hevesi Imre* főtítkárhelyettes a kitüntetési keretszámokra vonatkozó javaslatot terjesztette elő: A kitüntetési keretszámokat a választmány tagjai előzetesen megkapták, azok megegyeznek az előző évi keretszámokkal. A név szerinti javaslatok leadási határideje 2017. április 15.

4. napirendi pont: A következő időszak kiemelt esemé-

neyeit *Kőrösi Tamás* főtitkár ismertette (EMT konferencia Kolozsváron, Jó szerencsét! ünnepség Várpalotán és Tatabányán, 107. Küldöttgyűlés, OMBKE 125 éves jubileum Selmezbányán).

A Hozzászólások között *dr. Gagyi Pálffy András* bemutatta, hogy a választmányi tagok körében végzett közvélemény-kutatás eredményeképpen hogyan fog kinézni az 50 és 60 éves tagságért, valamint a tiszteleti tagságért járó emlék-jelvény.

5. napirendi pont: Tájékoztatás a Tatabányai Helyi Szervezet tevékenységéről. *Bársony László*, a helyi szervezet elnöke vetített képes beszámolóban ismertette azt a szerteágazó tevékenységet, melyet a városban a bányászati hagyományok ápolása érdekében végeznek.

Az ülés bezárása után a résztvevők megtekintették a Tatabányai Múzeum – Bányászati és Ipari Skanzent, majd a helyi szervezet a megjelenteket vendégül látta ebédre.

Az ülés emlékeztetője alapján

PT

Az OMBKE 2017. május 3-ai választmányi ülése

A Budapesten, az OMBKE Mikovinyi tanácstermében tartott ülést *dr. Nagy Lajos* elnök nyitotta meg, és megállapította a határozatképességet. A választmány egyhangúlag jóváhagyta a meghirdetett napirendet.

Az 1. napirendi pontban hagyományosan *dr. Nagy Lajos* tájékoztatt az előző időszak fontosabb eseményeiről.

– Március 30. – április 2.: EMT konferencia Kolozsváron, melyen 80 fő vett részt az OMBKE-ből. A plenáris ülésen *dr. Tardy Pál* tartott előadást, a szekcióüléseken 30 előadást tartottak az OMBKE tagjai.

– Április 5.: Jó szerencsét! ünnepség Várpalotán

– Április 7.: Jó szerencsét! konferencia Tatabányán

2. napirendi pont: *Beszámoló az OMBKE 2016. évi gazdálkodásáról, mérlegbeszámoló, közhasznúsági jelentés*

Dr. Gagyi Pálffy András ügyvezető igazgató az írásban kiadott beszámolóból csak rövid kiemelést tett.

Boza István könyvvizsgáló: Az egyesület dokumentációit átvizsgálva írásban megadta az „elfogadó nyilatkozatot”. Az Egyesület bizonylatai teljeskörűek, azok megnézhetőek voltak és lekönyvelték. A célszerű közhasznú tevékenység önmagában is pozitív eredménnyel zárult, a vállalkozási tevékenység eredménye a Múzeum krt.-i ingatlanban történt elengedhetetlen felújítások következtében romlott. A mérlegbeszámolót és a közhasznúsági jelentést elfogadásra javasolja.

Szombatfalvy Rudolf, az Ellenőrző Bizottság elnöke: A mérleget és a közhasznúsági beszámolót a Bizottság elfogadásra javasolja. Problémát okoz a taglétszám csökkenése, mely részben az előregedésnek, részben az új, fiatal tagok csökkenő számának tudható be. Visszaesés mutatkozik a bevételeknél, ezáltal az állandó költségek aránya növekszik. A fiatalság egyesületi életbe való bevonása területén csak részeredmények voltak.

V31/2017.05.03. sz. határozat: *A választmány az ügyvezető igazgató előterjesztése alapján az Ellenőrző Bizottság véleményét és a független könyvvizsgáló jelentését meghallgatva jóváhagyja a 2016. évi gazdálkodási évről szóló egyszerűsített éves beszámolót és mérleget – melyben az eszkö-*

zök és források egyező végösszege 27 412 E Ft, a tárgyévi eredmény 222 E Ft nyereség (ebből a tárgyévi eredmény közhasznú tevékenységből 98 E Ft nyereség, a tárgyévi vállalkozási tevékenységből 124 E Ft nyereség). A választmány egyúttal jóváhagyja az OMBKE 2016. évi tevékenységéről szóló közhasznúsági jelentést.

3. napirendi pont: *Az OMBKE 2017. évi pénzügyi terve (a jelenlévők írásban megkapták).*

Dr. Gagyi Pálffy András elmondta, hogy a tervnél figyelembe vették, hogy a költségek nem haladhatják meg a bevételeket. A jelentősebb támogatók, mint pl. a FÉMALK Zrt., a MOL Nyrt. támogatásával ebben az évben is lehet számolni. A további pártoló tagok esetében a szakosztályok lobbizására ez évben is szükség van.

Szombatfalvy Rudolf a költségek elemzésénél észrevételezte, hogy az állandó közös költségekhez képest a szakosztályok közvetlen költségei 2015-höz képest csökkentek.

Dr. Nagy Lajos: felhívta a figyelmet, hogy a táblázatokban feltüntetett bevételek és ráfordítások nem tartalmazzák azokat az egyre növekvő közvetlen támogatásokat, amelyeket a helyi szervezetek, illetve a szakosztályok az önkormányzatoktól, helyi alapítványoktól, helyi pártoló cégektől úgy kapnak.

Dr. Gagyi Pálffy András: A táblázatban feltüntetett szakosztályi közvetlen költségeket nem lehet a 2015. évivel összehasonlítani, mert a 2017-ben a MOL Nyrt. által támogatott jubileumi nagyrendezvények a közös költségek között vannak tervezve.

Katkó Károly szerint számolni kell azzal, hogy a pártoló tagvállalatok kapacitása véges. A szakosztály 14 tagvállalattal már megállapodott.

Dr. Nagy Lajos szélesíteni javasolta a kapcsolatokat a kő-kavicsbányászat területén.

Halmi György lehetőséget lát az agyagbányászattal való kapcsolatban. Javasolja felvenni a kapcsolatot a felelős műszaki vezetőkkel.

Dr. Nagy Lajos felkérte *Kőrösi Tamás* főtitkárt, hogy szervezze meg a pártoló vállalatok vezetőinek meghívását.

V32/2017.05.03. sz. határozat: *A választmány jóváhagyja az OMBKE 2017. évre szóló pénzügyi tervét.*

4. napirendi pont: 2017. évi kitüntetési javaslatok

Hevesi Imre főtitkárhelyettes előterjesztésében elmondta, hogy a küldöttgyűlésen kitüntetendő személyekre szóló javaslatok a szakosztályok előterjesztése alapján lettek véglegesítve. A tiszteleti tagokra vonatkozó javaslatról az éremszabályzat szerint a választmány titkos szavazással dönt.

V33./2017.05.03. sz. határozat: *A választmány a szakosztályok javaslata alapján jóváhagyta az OMBKE 107. küldöttgyűlésén kitüntetendő személyek listáját, és titkos szavazással kijelölte a tiszteleti tagságra a küldöttgyűlés elé terjesztendő személyeket.*

A titkos szavazás eredményeképpen a 107. küldöttgyűlésen a választmány tiszteleti tagnak javasolja: Csaszlava Jenő bányamérnököt, *dr. Sohajda József* kohómérnököt és *Kiss Csaba András* bányamérnököt.

Az **5. napirendi pontban** *dr. Lengyel Károly*, az Alapszabály Bizottság elnöke adott tájékoztatást az Alapszabályllyal kapcsolatos kérdésekről. Elmondta, az Egyesület meg-

újítására vonatkozóan kiadott írásos felkérésre csak a Bányászati Szövetség és az Egyetemi Osztály tett eddig javaslatot. Ezek alapján az alábbi megállapítások tehetők:

- Nem merült fel olyan alapszabályt érintő téma, amely befolyásolná a 2018. évi tisztújítást, ezért most nem tesznek javaslatot az alapszabály módosítására.
- Nincs szükség a jelenlegi szakosztályi szervezet módosítására, ugyanis ettől nem várható eredmény. Ugyanakkor támogatni kell az azonos régióban működő eltérő szakmákat képviselő helyi szervezetek együttműködését.
- A működés finanszírozására a lehetőség a jogi tagvállalatok számának növelése és a pályázati lehetőségek kihasználása.
- A digitalizáció, a korszerű informatika lehetőségeit ki kell használni.
- Néhány apróbb ügyet is aktualizálni kell az ügyrendben.

Több, az egyesület jövőjével, működésével, gazdálkodásával, tagságával kapcsolatos hozzászólás, javaslat után a választmány az alábbi határozatokat hozta:

V34/2017.05.03. sz. határozat: A Választmány tudomásul vette dr. Lengyel Károly, az Alapszabály Bizottság vezetőjének tájékoztatását. Felszólítja az Alapszabály Bizottságot, hogy az Alapszabály esetleges módosítására vonatkozó szövegszerű javaslatát vitára bocsátás céljából 2017. szeptember 31-ig terjessze a Választmány elé.

V35/2017. 05.03 sz. határozat: A Választmány az őszi ülésén állítson fel egy bizottságot az egyesület jövőjének megalapozása érdekében.

6. napirendi pontban Kőrösi Tamás főtitkár a 107. Küldöttgyűlés tisztségviselőire tett javaslatot.

V36/2017.05.03. sz. határozat: A Választmány tudomásul vette Kőrösi Tamás főtitkár tájékoztatását a 107. Küldöttgyűlés előkészületeiről. Együttal kijelölte a Küldöttgyűlésre javasolt tisztségviselőket.

Az ülés emlékeztetője alapján

PT

EMT konferencia Kolozsváron

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) Bányászati, Kohászati és Földtani Szakosztálya 2017. március 30. és április 2. között tizenkilencedik alkalommal Kolozsváron tartotta hagyományos szakmai konferenciáját a Báthory István Elméleti Liceumban. A konferencia szervezésében az OMBKE mint társszervező működött közre, és kilencven fővel képviseltette magát.

A konferencia tudományos bizottsága: *Wanek Ferenc, dr. Silye Lóránd, dr. Márton István, Kovács Alpár, dr. Gagyi Pálffy András* (OMBKE), *dr. Kovács József* (Petrozsényi Egyetem).

A konferencia első napján a résztvevők kirándulás keretében Kalotaszeg nevezetességeivel, a második nap délután a kísérők Kolozsvár belvárosával ismerkedtek. Ennek során megkoszorúzták a Házsongárdi Temetőben *Debreczeni Márton* (1802–1851) bánya- és kohómérnökre és *Szentkirályi Zsigmond* (1804–1870) bányamérnök, erdélyi bányakapitányra emlékező sírhelyet.

A konferenciát a konferencia elnöke, *dr. Silye Lóránd* nyitotta meg, majd a társszervezetek vezetői, *dr. Baksa Csaba* (MFT), *dr. Nagy Lajos* (OMBKE) köszöntötték a résztvevőket.

A plenáris ülésen elhangzott előadások:

Dr. Szakáll Sándor: Új ásványtani adatok a kritikus nyersanyagokkal kapcsolatban a Kárpát-Pannon régióban

Dr. Tardy Pál: A fenntartható fejlődés és a vaskohászat

Dr. Weiszbürg Tamás, Gherdán Katalin: A szilikátüveg – nem folyadék. Üvegek a Föld és az ember történetében

Zelei Gábor: A bányászati és földtani szakigazgatás átszervezésével kapcsolatos aktuális kérdésekről

Wanek Ferenc: Kalotaszeg kőbányászata, múlt és jelen, általános hazai tanulságokkal

Prof. Dr. Csőke Barnabás előadását Rácz Ádám ismertette: Feladatok az előkészítéstechnika tudomány- és szakterületen a XXI. században címmel.

A plenáris ülést követően hat szekcióban 50 előadást kísérhettünk figyelemmel, változatos témákkal, színvonalas tanulmányokkal.

A bányászati szekciók ülésvezetői: dr. Nagy Lajos, dr. Gagyi Pálffy András, dr. Molnár József és dr. Vojuczky Péter, a kohászati szekció ülésvezetői: dr. Tardy Pál és dr. Grega Oszkár, az öntészeti szekció ülésvezetői pedig dr. Fegyverneki György és dr. Dúl Jenő voltak.

A szekció előadásokon nagy volt az érdeklődés a tapasztalt és a fiatal szakemberek, diákok bemutatói iránt. A konferencián az OMBKE biztosította a Miskolci Egyetemről két TDK dolgozat készítőjének részvételét:

A konferencia előadásait a szervezők színvonalas kötetben foglalták össze, mely az OMBKE könyvtárában megtalálható.

A konferencia állófogadással és éjjelbe nyúló szakmai-baráti beszélgetéssel zárult. 2018-ban a rendezvény Gyulaférváron kerül megrendezésre.

Kirándulás Kalotaszegre

Az EMT konferenciához kapcsolódóan a konferencia első napján a bányászok és kohászok részére az OMBKE ez évben is szervezett kirándulást a környék földrajzi, történelmi nevezetességeinek megismerésére. A 90 fős csoport a kirándulás során betekintést kaphatott arról a még mindig többségében magyarlakta vidékről, mely mellett a Kolozsvárra utazók rendszeresen elmennek, nem érzékelve, hogy az országot szegélyező „maharadzsza stílusú palotáktól” párszáz méterre folklórban gazdag magyar falvak sora található.

Kalotaszeg mint tájegység az erdélyi magyarság egyik legelső letelepülési helye volt, első magyar benépesítőit az Ond törzs, valamint a Mikola, a Szil, a Kalocsa nemzetségek leszármazottaiban kell keresnünk. A mai Kalotaszeg, a Kalo-

ta patak mentén és a Körös szegletében mintegy 34 falut egyesítve a Királyhágótól Kolozsvárig terjed, és már csak utolsó keleti maradványa annak a Kalota nevű nagy területnek, mely a középkorban a Berettyótól a Sebes-Körös forrásvidékéig ezt a nevet viselte.

Kalotaszeg a reformáció korában szinte teljes egészében a református egyházhoz csatlakozott. 1945-ben a magyarság lélekszáma 32000 körüli volt, míg az 1992-es népszámlálás során 22654-en vallották magukat magyarnak.

A tájegység szinte minden településén részben vagy teljesen megmaradt a sokszor igen gazdagon díszített égerszőkő hegyestornyú templom, a templomi díszítőművészet kimagasló értékei a festett faberendezések, padelőlapok, karzatmellvédek és mindenekelőtt a pompázatos festett kazettás mennyezetek. Nagy számban őrződtek meg a sokszor fantasztikusan finoman faragott díszítésű Árpád-kori kapuzatok.

Kalotaszeg közismert néprajzi kincsesbánya. Híresek a hímezett terítők, különleges a gazdag, rendkívül színpompás népviselet, a facsipkészerű ház-homlokzatok. Mint Koós Károly írta: „*Magos, csúposfedelű házakban lakunk, mintha azokba eleink sátorát álmodtuk volna*”. Itt készülnek a más-ként írásosnak is nevezett lendületes vonalvezetésű kalotaszegi hímezések, melyek kalotaszegi varrottas néven ismertek. Az írásos hagyományos színei – a funkcionak és használójának kora szerint – a piros, fekete, valamint sötétkék. Egy munkadarabot azonos színnel varrnak ki.

A kirándulás kezdőpontja a bánffyhunyadi református templom volt. Közvetlenül a Nagyvárad-Kolozsvár főútvonal mellett Kalotaszeg fővárosa, **Bánffyhunyard** központjában magasodik a hatalmas templom, melynek déli homlokzata a nagy forgalmú főtérre tekint. Az első templomot 1200 körül építették e helyre. A tatárjárás során megrongálódott alapjaira 1255-ben újabb templom épült, amelyből a hajó északi fala ma is megvan. Az egyik támpillér felirata szerint 1483-ban készült el a hajónál jóval magasabb, sokszögzáródású, támpillérekkel erősített, hatalmas mérműves ablakkal megvilágított különösen látványos késő gótikus szentély. A templom nevezetes az 1705-ben elkészült festett kazettás famennyezetéről. A kazettákon jellegzetes jelképek: az emberarcú nap, a hold, az esthajnalcsillag, az angolkürtöt fújó sötét sárkány és a fiait vérével tápláló pelikán. A templomkertben a déli fal előtt helyezték el 2003-ban a szülőföldjüket védő bánffyhunyadiak emlékművét. A kőből kirakott aroncsaival a domb a Szent Koronát jelképezi.

Az OMBKE csoportját a templom kántora fogadta, aki ismertette a templom történetét, és tájékoztatást adott a helyi egyházközösség életéről. Megható volt, amikor búcsúzáskor a templom orgonájának kísérete mellett elénekeltük nemzeti Himnuszunkat és a Szózatot.

Körösfő, az asszonyok varrottasairól, illetve férfiak által készített fafaragásairól híres kalotaszegi település közvetlenül a Körös forrása alatt található.

A karcsú, négy fiatornyos, fatornácsos tornyú festői temploma a falu feletti dombtetőre épült feltehetően a 15-16. század fordulóján. A 17. századi török-tatár dúlások során megsemmisült templomot az 1690-es években építették újjá, majd 1834-ben majdnem kétszeresére bővítették. A kalotaszegi piros varrottasokkal gazdagon díszített templombelső kazettás mennyezete 225 kazettából áll az Erdélyben szoká-

sos motívumokkal. Érdekes emléke a török időknek az ún. „Rákóczi szőnyeg”, amely török imaszőnyeget a néphagyomány szerint II. Rákóczi György fejedelem ajándékozott Korpos György helybeli lakosnak.

A templom mellett található a Fintinel-fennsíkron hősi halált halt Vasvári Pál emlékműve.

A Körösfő határában található Délia étteremben elfogyasztott ebéd után a **magyargyerőmonostori erődtemplomot** néztük meg.

A 12. század végén, 1196-ban a Mikola család építteti fel itt a családi monostorát, amely előbb ciszterci, majd bencés szerzeteseké volt. A monostor aztán az egyik leszármazó családi ágról, a Gyerőffy családtól kapta a nevét. A ma álló templomépület legrégebbi része a hajó, amely az alapítás időszakából való. A déli félköríves kaputimpanon az Árpád-kori szobrászatunk kimagasló értékű remekműve. Az épület nyugati végéhez a tatárjárás pusztításai után toronypár épült, amelyek közül az északi teljesen megmaradt.

A déli torony déli falában szabályos elrendezésű három ősi szobor látható. A napóra alatti egymásnak hátat fordító oroszlánpár római kori síremlék felső részének töredéke. Közöttük közepén az állandóság megkopott naparca látható. A Nemzeti Múzeum is őriz egy hasonló szoborcsoportot a 3. századból. A napóra balján Sárkányölő Szent Mihály, melynek lábánál hajó alakban ábrázolt kígyó átmenetet képez a kelet jó sárkánya és a nyugat rossz sárkánya között. A másik szobor, amely már az 1600-as években is itt volt, az ősi istenasszony-kultusznak az emléke: a Madárlány, vagy más néven Kígyóasszony. A Madárlány legendája nagyon hasonlít a Borbála legendához.

A templom kertjében a Magyargyerőmonostoron született Debreczeni Márton erdélyi bányamérnök emlékére táblát helyeztek el, melynél *dr. Gagyi Pálffy András* tartott rövid megemlékezést, majd az OMBKE nevében *dr. Nagy Lajos*, *dr. Tolnay Lajos* és *dr. Tardy Pál* helyezték el koszorút.

A kirándulás utolsó helyszíne **Magyarvalkó** volt. Kalotaszeg, de talán egész Erdély legfestőibb helyén álló temploma a magyarvalkói. A templom védelmét kettős erődfal biztosította; a belső kőfal szorosan a templom körül épült, és ma is teljesen zárt gyűrűt alkot. A nyugati oldalon még külső erőd-fal sokkal tágabb térséget vett körbe. Ezen belül helyezkedik el a ma is használt temető. Rendkívül szép a torony körüljáró erkélyes, égbeszökően csúcsos négy-fiatornyos, jellegzetesen kalotaszegi sisakja. A templomhajó az épület legrégeb-

bi része, ami a 13. században a romantika idejében épült. Érdekes a templom déli falán egy római kori kőtábla, ami talán egy családot ábrázol, és a kőkerítés falában található ún. tatárfej, ami keleti jellegű. A templomhajót festett kazetás famennyezet fedi.

A festői tájban való gyönyörködést követően a falu művelődési házában a helyiek házi pálinkával és kürtös kaláccsal láttak vendégül. A helyi kézműves ajándéktárgyak vásárlása mellett megtekinthettük a népviseletbe öltözött fiatalok táncbemutatóját. A falu két amatőr zenészenek kíséretével a csoport hangulatnyugtáig énekelt a magyar nótákat.

A konferenciát követő hazafelé vezető úton megtekinthettük Csucsán a Boncza-kastélyt, melyben egy elkülönített részben Ady Endrének állítottak emléket. Nagyváradon időt szakítottunk, hogy a Szent László-év alkalmával megtekinthessük a bazilikát.

g.p.a.

„Jó szerencsét” emlékülés Váralotán

2017. április 5-én – immár több mint két évtizede – hagyományosan megtartotta a Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete (BDSZ) és az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület (OMBKE) a „Jó szerencsét!” köszöntés 1894-ben történt elfogadásának évfordulója alkalmából a szakmai tanácskozással egybekötött emlékülést Váralotán a Jó Szerencsét Művelődési Központban.

A Bányászhimnusz közös eléneklése után a Faller Jenő Szakképző Iskola diákjai adtak verses-zenés műsort a bányászat szépségeiről, nehézségeiről, a jó szerencsét köszöntésről.

A szervezők nevében – *dr. Horn János*, a megemlékezés sorozat kezdeményezője és fő szervezője távollétében – *dr. Gagyi Pálffy András*, az OMBKE ügyvezető igazgatója köszöntötte az emeleti nagytermet idén is zsúfolásig megtöltő bányászokat, kohászokat, hagyományápolókat.

A nap szakmai előadója, *Zelei Gábor*, a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal (MBFH) elnökhelyettese a bányászat aktuális helyzetéről, lehetséges jövőjéről beszélt. A 2017. január 11-ei kormányhatározat szerint „a föld méhének természeti erőforrásaival az állam és a társadalom igényével összhangban kell gazdálkodni”. A bányászati, földtani és klímapolitikával összefüggő feladatokat a fenntarthatóság követelményének figyelembevételével szükséges végrehajtani, melyben feladatai vannak az MBFH-nak és a Magyar Földtani és Geofizikai Intézetnek is.

Az ünnepség a hagyományoknak megfelelően az előcsarnok lépcsőinél elhelyezett emléktáblánál folytatódott, ahol *dr. Buzási István*, a váralotai Bányász Hagyományok Ápolásáért Egyesület elnöke mondott ünnepi beszédet. Megemlékezett arról, hogy 140 éve találták meg Váralotán a szenet, és ettől kezdve a szénbányászat kiemelkedő jelentőségűvé vált a település életében. Az itt élők a biztos megélhetést köszönhetik a kemény és áldozatos munkát igénylő nehézipari tevékenységeknek.

Ezután a közigazgatás, a szakszervezet, a felsőoktatás, a gazdasági élet, a szakmai és civil szervezetek képviselői koszorúzták meg az emléktáblát, megemlékezve a munkában elhunyt munkatársokról is.

Zelei Gábor koszorúz

A rendezvény állófogadással zárult, ahol pohárköszöntőjében *Fenyvesi Zoltán* alelnök méltatta a bányászokat és a bányász hagyományok őrzőit.

PT

Az OMBKE támogatja a TDK-tevékenységet

Együttműködési megállapodást kötött az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület (OMBKE) és a Miskolci Egyetem 2017. június 12-én.

Az 1892-ben alapított OMBKE már a múltban is számos formában támogatta a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Karán és a Műszaki Anyagtudományi Karán folyó oktatói-kutatói munkát. Ezt a támogatást kívánja az OMBKE a jövőben a két karon folyó Tudományos Diákköri (TDK) tevékenységre is kiterjeszteni. (EMT konferenciákon való részvétel stb.)

Az együttműködés célja a Miskolci Egyetem e két történelmi karán működő Tudományos Diákköri (TDK) tevékenység ösztönzése és ipari elismerése.

www.uni-miskolc.hu 2017. június 14.

PT

OMBKE és OEE közös tanulmányút a Cserhát-Börzsöny térségben

Az OMBKE kecskeméti helyi szervezetének és az OEE kecskeméti helyi csoportjának a tagjaiból álló „Úgy is egyszerű...” Bányász-Kohász-Erdész Asztaltársaság 14 tagú csoportja ezen az április végén immáron 17. alkalommal, a selmeci ökumenia jegyében, tanulmányútját a Cserhát és a Kelet-Börzsöny térségébe szervezte az Ipoly Erdő Zrt. banki és királyházi erdészeteinek, valamint a Qaliform Zrt. apci alumínium öntödéjének és a salgótarjáni bányászati emlékeknek felkeresésére.

A csoport először a Qaliform Zrt. minden piacra szállító korszerű alumínium öntödéjében ismerkedett a modern kokillaöntéssel, valamint a hulladékalapú másodhasznosítású alumíniumbuga-gyártással *Rigó Róbert* kohómérnök termelési szakigazgató szakmai kalauzolásával.

Innen az út a hollóközi várba vezetett, ahol tematikus és érdekes kiállítások mutatták be a középkori váréletet, valamint az idej Szent László évhez kapcsolódó térségi XI-XIV. századi eseményeket. Következő állomásként a Mátrarebély-Szentkút Nemzeti Kegyhely 2014-15-ben kialakított és ferencesrendi szolgálattal működtetett zárandokhelyét kereste fel a csoport, ahol *Papp Tihomér* ferences rendi szerzetes ismertette a hely történetét, különös tekintettel a múlt század ötvenes-hatvanas éveinek megmaradási törekvéseire, amikor a kommunista államvezetés az egyébként mélyen vallásos bányászokat próbálta felhasználni a XI. század óta népszerű zárandokhely felszámolására.

Salgótarjában a József-Lejtakna járataiban az országban elsőként kialakított bányamúzeumban a helyi bányász és kohász közösség vezetőinek köszönhetően a kollégák nemes kiskerti vörösborral fogadták a látogatásra érkezőket, akik a kobakok felvétele után bányajárásra indultak *Szilveszter Tibor* bányamérnök és *Solymár András* kohómérnök vezetésével. A tárna mélyén felhangzottak szakmai himnuszaink a bányabalesetben elhunytak emléktáblája előtt. Működő berendezésekkel és életnagyságú bányász bábuval érzékeltették a rendkívül nehéz munkát, melyben a bányásziskolások is részt kellett vegyenek először bányalóvontatás, majd gépi mozgatás segítségével a barnaköszén felszínre juttatásában.

Innen Ipolytarnócra vezetett utunk, ahol már zárás után is lehetővé tették a Büki Nemzeti Park munkatársai, *Szarvas Imre* bányamérnök gondoskodása mellett, az Ipolytarnóci Ősfenyő Tanösvényt és az ősmaradványokat bemutató kiállítóhelyek megtekintését, majd annak 1836 óta kutatott kincseit az „Ősvilági Pompeji” vulkáni katasztrófa által megör-

zött és eredeti helyzetükben bemutatott leleteit tekintettük meg. Ezután a miocénkori őserdőkben tettünk 3D élménykirándulást az akkori flóra és fauna bemutatásával ismerkedve.

Balassagyarmaton az Ipoly Erdő Zrt. által fenntartott és a balassagyarmati születésű *Matúz Gábor*, a Közép-Európai Média Intézet igazgatója által berendezett „Civitas Fortissima” Múzeumban *Hart Tamás András* szakavatott vezetése mellett emlékeztünk meg „A Legbátrabb Város”-ról, mely címet az 1919. január 29-i, a várost megvédő, a cseh légionáriusokat kiűző harca elismeréseként kapott meg a település.

A Bánki Vendégházban *Németh Petra* gondnok asszony és csapata látta el a fáradt vendégeket finom enni- és innivalókkal, melyet a selmeci nóták intonálásával köszöntek meg a vendégek. Haraszi Gyula, az Ipoly Erdő Zrt. műszaki és erdőgazdálkodási vezérigazgató-helyettese telefonon köszöntötte a résztvevőket, akiknek nevében mi is gratuláltunk az ez évi „Pro Silva Hungariae” kitüntetéséhez.

Szombaton Királyházára érkezünk, ahol a felső Vadászházban az erdész kollégák fogadták a csapatot finom nemes pálinkákkal, melyre igencsak szükség volt az előttünk álló 10-11 km-es gyalogtúránkhoz, amit József főherceg emléktáblájának megtekintésére szerveztünk a délelőtti napsütéses időjárásban. Visszatérve a túróról Magyar Barbara gondnok asszony és munkatársai A Mi Erdőnk lap hasábjain reklámozott helyi legényfogyó levessel és a szarvaspörköltös, juhtúrós, szalonnás gancával erősítették fel fáradt tagjainkat. Barbara asszonynak a bányászok védőszentjének, Szent Borbálának életéről szóló DVD-filmet adtunk át, ezzel is erősítve a szakmaink közötti kapcsolatot. Ipolyságon a középkori eredetű templomot és a félig romos kolostort kerestük fel, ahol *II. Rákóczi Ferenc* várta 1705-ben az erdélyi fejedelemmé választásának híret hozó küldötteket. A napot a drégelypalánki születésű és ugyanitt eltemetett *Miklós Ferenc* OMBKE-tag kollégánk sírjának koszorúzásával zártuk, majd visszatértünk bánki szálláshelyünkre. Vasárnap a már sok-sok látnivalótól kissé fáradtan búcsúztunk el vendéglátóinktól és az 1710. évi vesztes romhányi csata emlékművének, majd a magánkézből lévő, felújított acaujlakai egykori Prónay-Patay kastélynak és a veresegyházi Medveotthonnak felkeresése után érkezünk haza.

Dánfy László Andor